

ו' כסלו ה'תשע"ה 28.11.14

מגזין מס' 306

שבת פרשת ויצא

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

החייב כספך

לעורר את ה'משה' שבי

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

תכונות נפשו החיונית של האדם – אנוכיותו המרוכזת בעצמה ונטייתו הטבעית להתפעל מדחפים סותרים – הופכות את תודעתנו הגלויה ל'רשות הרבים' של רצונות – ג'ונגל פראי שרוחשות בו תערובות טוב ורע, אמת ושקר. ישותנו האנוכית נמשכת בטבעה לריבוי עצום של דברים, גם כשמנוגדים הם זה לזה בתכלית: 'בא לי' דבר אחד ו'בא לי' דבר אחר, וכל 'בא לי' תובע לעצמו בתוקף רב את מלוא תשומת לבי.

ונמצא, אשר קודם שעומד האדם על דעתו, הרי כל מציאות חייו הטבעית, רווית הסכסוכים הפנימיים, אינה אלא תוהו ובוהו של רצונות וענינים – שאיפות, דאגות, תשוקות, פחדים וכו'... אמנם, כשניעור האדם מתרדמתו הרוחנית למאוס בחייו נעדרי הנוכחות האלוקית, אט אט מתחילה לבצבץ ולהיחשף תוכיותו – 'רשות היחיד' שבו – הוא הרצון הפנימי נטול הפניות שמצד נקודת עצם הנשמה, הרצון לשרת את האמת בגלל שהיא אמת.

וזהו שאמרו חז"ל "אין דבר העומד בפני הרצון". כשיש לי רצון אחד ממוקד בדבר אחד, במילא מתיישרת לפני דרכי. כי הזוכה לצאת ולו במעט מ'רשות הרבים', ניטלים אצלו תוקפן של המניעות, מוסרים המחסומים ומותרות התסבוכות. באשר כל אלה אינם נובעים אלא מפיזורי נפש ואיבודי אנרגיה שמצד ריבוי הרצונות.

וכנתינת הכח שבפתגם 'מי שלא עוזר לעצמו – לא ניתן לעזור לו'. כלומר, על האדם להשתדל לעמוד על דעתו – לעורר את ה'משה' שבתוכו, הוא המושיע הפרטי שבכל אחד ואחד. כמבואר בפנימיות התורה אשר זוהי בחינת ה'דעת' שבנפש שענינה הבחנה בין עיקר לטפל, וכמאמר "אם דעת אין – הבחנה מנין". ובעבודת האדם: הוא הכלל הגדול אשר על האדם לתקוע את ה'דעת' בעיקר ולהסיחה מן הטפל!

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 20:30 בדיוק במושב חמד שבמרכז הארץ. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:00) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן זמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

ט' כסלו – יום הולדת ויום הסתלקות אדמו"ר האמצעי י' כסלו – יום גאולתו מן המאסר

שלהם הועלו בדרך כלל על הכתב על ידי ה'חוזרים' (חסידים בעלי זיכרון מופלא החוזרים על דברי הרבי שנאמרו על ידו בעל פה, ומעלים אותם לאחר מכן על הכתב ב'הנחות השומעים').

בעקבות הלשנות שקריות חוזרות ונשנות מצד מתנגדי שיטת החסידות, נאסר הרבי באסרו חג סוכות ושחרר ביום י' כסלו תקפ"ו (1825). יום שחרורו מן המאסר, הנקרא 'חג הגאולה' של האדמו"ר האמצעי, מצויין מדי שנה בשנה בלימוד תורתו ובהתוועדויות חסידיות ברחבי העולם.

ב-ט' כסלו שנת ה'תקפ"ח הסתלק אדמו"ר האמצעי ביום בו נולד, והוא בן חמישים וארבע שנים בלבד. מעלה מיוחדת ונדירה נודעת לענין הלידה וההסתלקות החלים באותו יום (וכדוגמת משה רבנו שנולד ונסתלק בז' באדר).

אדמו"ר האמצעי, רבי דובער מליובאוויטש, בנו של אדמו"ר הזקן בעל התניא, נולד בט' כסלו ה'תקל"ד (1773). לאחר הסתלקות אביו מילא מקומו בהנהגת חסידות חב"ד. דרכו בהפצת המעיינות מאופיינת בסגנון ייחודי: בעוד מאמרי החסידות של רבנו הזקן הינם בדרך כלל קצרים, תמציתיים ומרוכזים – כמשל מי המעיין הנובעין טיפין טיפין (בחינת ה'חכמה' של חסידות חב"ד), הרי מאמרי בנו אדמו"ר האמצעי המצטיינים באריכות ההסבר והביאור ומשובצים בהרחבה ובעמקות, בריבוי דוגמאות ומשלים – כדוגמת אורך, רוחב ועומק זרימת מימי הנהר המרובים (בחינת ה'בינה' של חסידות חב"ד). ענין ייחודי נוסף אצל אדמו"ר האמצעי היא העובדה שכתב בעצמו את רוב מאמריו וספריו, בשונה משאר אדמו"רי חב"ד שרוב שיחותיהם ומאמרי החסידות

דור דור ודורשיו

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

בשנת תרנ"ז (1896), אמר אביו, אדמו"ר הרש"ב, שהתוועדות ולימוד תורתו של בעל ההילולא היא בחינת 'פדיון נפש' שנותנים לבעל ההילולא. נקל לשער שאילו היתה האפשרות להכנס עתה אל אדמו"ר האמצעי וליתן לו פדיון, היה בוודאי כל אחד ממהר להכנס וליתן פדיון. אמנם, על פי האמור, אכן קיימת האפשרות גם עתה ליתן פדיון לאדמו"ר האמצעי

התקשרות לאדמו"ר האמצעי – גם בימינו

ט' כסלו הוא יום ההולדת ויום ההילולא של אדמו"ר האמצעי (הנשיא השני לחסידות חב"ד, בנו של אדמו"ר הזקן בעל התניא). כשמלאו לו חמישים וארבע שנים נסתלק, ביום בו נולד. באחד ממכתביו מבאר הרבי הריי"צ גודל הענין של יום הילולת (הסתלקות) הצדיק, ומספר כי ביום ט' כסלו

התוועדות ולימוד תורתו), יש להוסיף, שנתנית פדיון היא לא רק בנוגע לענינים רוחניים, אלא גם בנוגע לענינים גשמיים. אף על פי שבספר התניא שולל רבנו הזקן את ההנהגה "לשאול בעצה גשמית כדת מה לעשות בעניני העולם הגשמי", משום שענין זה שייך רק "לנביאים ממש", הרי, חסידים לא התפעלו מזה... והמשיכו לשאול גם בנוגע לענינים גשמיים, וכך נהגו גם חסידים גדולים ביותר.

ולהוסיף, שלאחרי שיודעים מה שכתב רבינו הזקן שמענה על ענינים גשמיים שייך "לנביאים ממש", אזי יודעים שהמענה של הרבי בנוגע לענינים גשמיים מעיד על היותו "נביא ממש"!

חסידים אינם מתייראים. אם יש צורך שהרבי יהיה נביא, הרי הוא נביא. העיקר, שיתן מענה על הענינים שחסידים שואלים ומבקשים ממנו.

במאור אין צמצום והגבלה

ובנוגע לעניננו: כיון שנערכה התוועדות בקשר ליום ההילולא, ובה ניגנו גם ניגון המיוחס לחסידי אדמו"ר האמצעי, וכל אחד קיבל על עצמו ללמוד ענין בא' מספריו של אדמו"ר האמצעי - הרי זו נתנית פדיון שהרבי יעזור לא רק ברוחניות, אלא גם בגשמיות.

ואף על פי שעכשיו הרבי הוא באופן של הבדלה מהעולם, מכל מקום [מכיון שבפירוש נאמר בזהר הקדוש דצדיקייא מגינין על עלמא, ובמיתתהון יתיר מבחייהון. ואלמלא צלותא דצדיקייא בהוא עלמא, לא אתקיים עלמא רגעא חדא (הצדיקים מגינים על העולם, ובמיתתם יותר מבחייהם. ואלמלא תפילת הצדיקים בעולם ההוא - עולם הבא - לא היה מתקיים העולם הזה רגע אחד). תניא אגרת הקודש סימן כ"ז], הרי ישפיע גם גשמיות, ויתן כח לעשות מהגשמיות "בית אלוקים", בבחינת "והאבן הזאת אשר שמתני מצבה יהיה בית אלוקים".

- על ידי השתתפות בהתוועדות (התכנסות החסידים למפגש שבת אחים גם יחד, במהלכו מושמעים ע"י ראשי המדברים דברי התעוררות וחיזוק, ובין לבין פוצחים הנוכחים בניגוני נשמה חסידיים) וכן על ידי לימוד תורתו של בעל ההילולא. יש להוסיף ולהבהיר שענין זה אינו עומד בסתירה להתקשרות לנשיא הדור - שכן אין לנו אלא נשיא דורנו - מכיון שההתקשרות היא לאדמו"ר האמצעי כפי שהוא כלול בנשיא הדור [שנשיא הדור הינו ממלא מקום כל קודמיו (היינו שממלא בשלימות את כל מקומם) המשרתים כל ימיהם ענין אחד - שליחותם לשמש בחינת 'ממוצע מחבר' עבור כלל נשמות ישראל שבדור לשורשם ומקורם].

במחיצת הרבי אין דאגות

בין הניגונים המיוחסים לחסידי אדמו"ר האמצעי ישנו הניגון "ניע זשוריצי כלאפצי" (ניגון שתוכנו הוא כי אין לדאוג כי אם להתקשר אל הרבי). ומבאר כ"ק אדמו"ר הרש"ב, שאצל חסידי אדמו"ר האמצעי הדאגה היחידה היתה כיצד לבוא עד ל'בית המרזח', וכאשר באים לשם אזי לא חסר מאומה...

ותוכן הענין: כאשר נמצאים בנסיעה בדרך, נכנסים ל'בתי מרזח' שנמצאים באמצע הדרך, שם יכולים לנוח, להתפלל וללמוד השיעורים במנוחת הדעת.

והנמשל בזה - הנסיעה בדרך הוא זמן הגלות, "מפני חטאינו גלינו מארצנו", שכל בני ישראל בכל העולם הם בגלות, בדרך. ובאמצע הדרך ישנם 'בתי מרזח' - שהם המקומות של הרביים.

וממילא, צריכים להשתדל למעט ככל האפשרי בשהות בדרך, ולהימצא יותר ב'בית המרזח', במקומו של הרבי, מתוך ידיעה ששם לא חסר מאומה.

נביא ממש

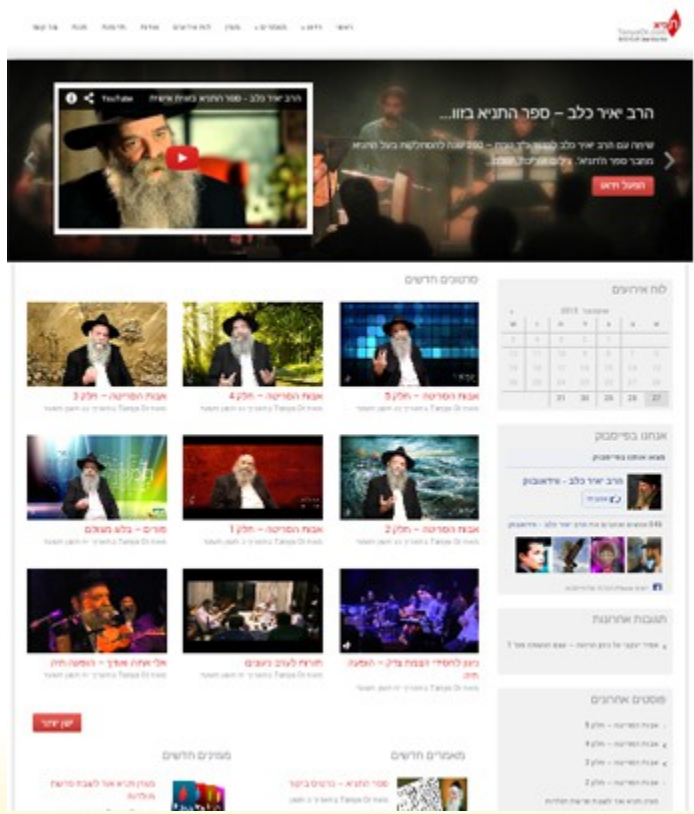
בהמשך לאמור (בענין נתנית הפדיון לרבי על ידי

ענין זה שייך במיוחד אודות חתנים וכלות שעומדים להקים בית בישראל - שיש להם נתינת כח מיוחדת מהרבי (כתוצאה מהפדיון הנ"ל) שביתם יהיה "בית אלוקים", בית יהודי, בית חם ובית מואר. בית יהודי צריך להיות גם בית חם (שהרי יכול להיות בית יהודי שהוא בית קר, כשם שיכול להיות יהודי שהוא קר), וצריך להיות גם בית מואר, בית שמאיר את הסביבה כולה. והכח לזה - על ידי (לימוד) פנימיות התורה היא המאור שבתורה. כמבואר ב'תורה אור' (ספר ליקוט מאמרי החסידות של אדמו"ר הזקן לפרשות השבוע שבספרים 'בראשית' 'שמות' ולמועדי השנה שחלים במהלך קריאתן) שהצמצום הוא רק באור, אבל במאור

לא שייך צמצום. ומזה מובן גם בנוגע למאור שבתורה, פנימיות התורה - שלא שייך בה הגבלות, ועל ידה יכולים להאיר את הסביבה כולה, אשר זהו הענין של "פוצו מעינותיך חוצה". וענין זה שייך במיוחד לבעל ההילולא, אדמו"ר האמצעי - כידוע שעוד בחיי אביו התחיל לומר חסידות בסגנון שלו, באריכות הביאור וכו', וכשסיפרו על כך לרבנו הזקן, אמר: **דור דור ודורשיו**, הוא (אדמו"ר האמצעי) צריך לומר חסידות באופן כזה, ועל ידו יתקיים היעוד "פוצו מעינותיך חוצה".

(על פי שיחת פרשת ויצא תשי"א)

הרב איר כלב - ספר התניא בוזו...
 חסידות תניא
 חסידות תניא

התחדשנו!
בוטאו לבקר
באתר המשודרג
www.tanyaor.com

הסיפור השבועי

לא נפרדו

לאחר פטירת רבי דובער (אדמו"ר 'האמצעי') מליובאוויטש, עבר בנו הגדול, רבי נחום, להתגורר לא הרחק מ'ציון' אביו, בנייז'ין שבאוקראינה.

רבי דובער, שנולד והסתלק באותו יום - ט' בכסלו (תקל"ד-תקפ"ח) - חלה ושבק חיים בעת ששב מהשתטחות על קבר אביו, רבי שניאור זלמן מלאדי (הטמון בהאדיטש). לפיכך נטמן בנייז'ין, המרוחקת מאות קילומטרים מהעיירה ליובאוויטש שברוסיה הלבנה, מקום שבתו קודם פטירתו, ומקום מרכזה של חסידות חב"ד.

רבי נחום היה איש מורם מעם, חסיד ועניו, שנמנה עוד עם מקורבי סבו, בעל התניא. הוא היה עמו ברגעי חייו האחרונים ואף טיפל בסידורי קבורתו.

בכל שנה, בהגיע ט' בכסלו, היו חסידים, מקרוב ומרחוק, באים ועולים אל ציונו של רבי דובער. במשך היום התפללו ולמדו משניות ודברים מתורת בעל ההילולא, ולעת ערב הסבו להתוועדות חסידית ולאמירת 'לחיים' לעילוי נשמתו. בראש החבורה בנייז'ין היה יושב רבי נחום, תושב המקום ובן הרבי.

בשנה השנייה לציון יום ההסתלקות (שהוא גם, כאמור, יום ההולדת) של רבי דובער, לאחר יום של תפילה ולימוד ב'אוהל' שהוקם על מקום מנוחתו, התכנסו החסידים, ורבי נחום בראשם, להתוועדות. העלו סיפורי מופת על בעל ההילולא, ציטטו מתורותיו ושרו בדבקות ניגונים שהיו מושרים בפי מקהלת המשוררים המפורסמת שפעלה בחצרו.

לפתע הרים רבי נחום כוסית קטנה וקרא, "לחיים!". לאחר שלגם מעט מה'משקה', הוסיף: "לעילוי נשמת החסיד פלוני אלמוני, שממש ברגעים האלה מלאה שנה

לפטירתו". הנהנו החסידים בראשם, הנהונים רבי משמעות. איש מהם עוד לא שכח את דבר המעשה הנורא והמוזר שהתרחש בערב זה, אשתקד:

באותה שנה (תקפ"ט) חל יום ההילולא (הראשון) של הרבי בשבת קודש פרשת ויצא. לקראת אותה שבת התקבצו חסידים רבים בנייז'ין, והתפילות וכל עניני השבת התקיימו בצמוד ל'ציון' הרבי.

אווירה מרוממת של התעלות ושל געגועים שרתה כל אותה השבת בקרב החסידים. ההתכנסות בצוותא והמחשבה על כך שחסידות חב"ד לא נעזבה והיא מונהגת עתה על ידי חתנו של בעל ההילולא (אדמו"ר ה'צמח צדק'), הקהתה את תחושת היתמות ונסכה נוחם בלבבות. תיאור זה, שהיה נכון לכלל החסידים שעשו אותה השבת בנייז'ין, לא היה נכון לחסיד הנ"ל. חסיד זה פרש מן הציבור, והיה שרוי כל אותה שבת במרירות נוראה, שניכרה בכל מעשיו ותנועותיו. כל היממה מיאן לעזוב את מקום מנוחת הרבי. מרגע בואו לנייז'ין לא מש מהמצבה. שם התפלל, שם למד משניות ושם קרא פרקי תהילים. גם בלילה לא נתן שינה לעיניו. וכל זאת, כשהוא ממרר בבכי בלתי פוסק.

חבריו של החסיד, שהבחינו בהתנהגותו, ניסו לגשת אליו ולהרגיעו, אך הוא - משל היה סגור בעולם בפני עצמו - לא שעה להם. כיון שכך, הניחו לו לנפשו.

לעת ערב, בשעה שהכול נערכו לסעודת מלווה מלכה ולהתוועדות הגדולה, שתחתום את יום ההילולא הראשון - ניגש רבי נחום אל אותו חסיד וקשר עמו שיחה. הפעם, כנראה משום כבודו של בן הרבי, נפנה אליו החסיד וניאות להקשיב לו.

רגשותיך באוזני כולנו, למען ישמעו החסידים וילמדו צעירי הצאן דבקות ברבי מהי". הניף החסיד ידו בביטול, כאומר – מה לי ולסעודות עכשיו...

"אם כן", הפציר בו רבי נחום, "גש, לפחות, ושכב קמעה, שכן מכניסת השבת ועד עתה לא נחת כלל!". לכך ניאות החסיד. פנה לאחת הפינות ושכב על אחד הספסלים.

כעבור שעה קלה נשמעו קולות בהולים: "מת! מת!". על הספסל נח החסיד ללא רוח חיים. משאלתו הסמויה נתמלאה. עוד באותו ערב נקבר החסיד, לא הרחק ממקום מנוחתו של הרבי, שאליו היה קשור כל כך.

"לחיים ולברכה", השיבו החסידים לרבי נחום ולגמו אף הם מכוסיותיהם, "שתהיה לנשמה עליה, ולנו – ישועה!".

(על פי 'סיפורים נוראים' מאת חסיד האדמו"ר 'האמצעי', ר' יעקב מקיידן)

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

"ידידי היקר והנעלה", פנה אליו רבי נחום, "שמא תשתף אותי במחשבות ובתחושות הפוקדות אותך ואשר בגללן מיררת כל היום בבכי על מצבת אבי מורי?". הביט בו החסיד בעיניים אדומות וטרטוטות מבכי ומעייפות, ולא השיב.

דחק בו רבי נחום שוב ושוב עד שלבסוף נענה לו ופתח את סגור לבו. "כידוע, קשור הייתי לרבנו הקדוש בכל נימי נפשי", אמר וזרם מחודש של דמעות פרץ מעיניו. "קודם שעשיתי דבר מה בחיי, גדול או קטן, נהגתי תמיד לחשוב – מה היתה דעת הרבי בענין. שתיתי ממעיינות החסידות שהשפיע עלינו לרוב; והוא, זכותו תגן עלינו, היה לי כנשמה לגוף".

לרגע השתתק החסיד, שנראה עטוף ביגון אין סופי. "נו, יאמר לי, האם ראה פעם גוף מהלך ללא נשמה בקרבו?... מאז שהרבי עזב אותנו, חיי אינם חיים!..."

שמע רבי נחום את דברי האיש, הבין למה ירמזו, וחרד לשלומו. "הצטרף נא אלינו לסעודה, סעודת דוד המלך והתוועדות לעילוי נשמת אבינו רוענו. אדרבה, בטא את

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת ויצא

סולם יעקב בבית אל

בעצת אמו ובברכת אביו יוצא יעקב בן ה-63 את באר שבע בדרכו אל משפחת לבן שבחרן. בהיותו בדרך מקצר הקב"ה את היום כדי לאלצו לחנות במקום מסויים בו יעשה את הלילה. בשנתו בלילה ההוא רואה יעקב בחלומו "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו. והנה ה' ניצב עליו, ויאמר: אני ה' אלוקי אברהם אביך ואלוקי יצחק, הארץ אשר אתה שוכב עליה, לך אתננה ולזרעך". אלוקים מברכו כי זרעו שלא יספר מרוב יירש את ארץ ישראל וכן מבטיחו כי ישמרהו בכל אשר יפנה.

יעקב מקיץ משנתו כולו נפעם על שזכה לישון במקום קדוש שאינו אלא "שער השמים". הוא נוטל את האבן עליה הניח בלילה את ראשו, מעמידה כמצבה ויוצק עליה שמן. בהכרת תודה על השפע ונתינת הכח האלוקיים שהורעפו עליו, נודר הוא כי כאשר, כהבטחת ה', ישוב בשלום אל בית אביו, יתן מעשר מרכושו ויבנה בית לה' על המצבה שהעמיד. למקום הוא קורא 'בית אל'.

פגישת יעקב ורחל

לאחר 14 שנות לימוד תורה בישיבת עבר (נינו של שם בן נח), מגיע יעקב אל פאתי חרן. שם הוא פוגש קבוצת רועי צאן היושבים בצהרי היום עם עדריהם סביב באר המים.

לשאלתו, מספרים לו הרועים כי מוצאם מחרן וכי מכירים הם את משפחת לבן. הוא דורש בשלום דודו והללו משיבים כי שלומו טוב, ומוסיפים כי הנה גם בתו

רחל עומדת להגיע אל הבאר להשקות את צאן אביה.

לפליאת יעקב מדוע רובצים העדרים בסביבת הבאר בעוד היום גדול, מסבירים הרועים כי ממתנינים הם לבוא עדרים נוספים כדי שכל הרועים יחדיו יגללו בכוחות משותפים את האבן הגדולה המונחת על פי הבאר.

בעוד הם מדברים, מגיעה רחל עם צאן אביה אל המקום. למראה רחל, ניגש יעקב אל הבאר ומגולל לבדו מעל פיה את האבן הגדולה ומשקה את צאן דודו. לאחר מכן מספר הוא לרחל בהתרגשות גדולה כי בת דודו היא ונושק לה בדמעות.

כשנודע לרחל כי האיש אינו אלא בנה של דודתה רבקה, ממהרת היא לביתה לבשר לאביה על דבר בואו של בן משפחתם. כשמוע לבן אודות האורח, מיד ממחר הוא לרוץ לקראתו. הוא מחבק את יעקב ומנשקו ומזמינו בחום להתארח בביתם. עם הכנסם לבית לבן מספר יעקב למארחו כי בורח הוא מפני עשו אחיו וכי בהיותו בדרך נטלו ממונו ממנו.

נישואי יעקב ללאה ולרחל

יעקב מתיישב בבית לבן ורועה את עדרי צאן דודו. לאחר חודש ימים מציע לבן ליעקב תשלום בשכר עבודתו. יעקב משיב כי אינו מעוניין בתשלום כספי ובאהבתו לרחל מבקש הוא את ידה בשכר שבע שנות עבודה בעבודה. לבן מצדו מסכים באומרו כי ראוי בעיניו להשיאה לו מלאיש אחר. כמוסכם ביניהם, בתום שבע שנות עבודה עורך לבן משתה חתונה לכל אנשי המקום. אלא שבאותו לילה מערים הוא על יעקב ונותן לו את

ושוב נפקדת לאה ויולדת ליעקב בזה אחר זה שני בנים
ובת אחת: **יששכר, זבולון ודינה**.

ה' שומע לתפילותיה ותחנוניה של רחל מרת הנפש והיא
נפקדת ויולדת ליעקב את **יוסף**.

יעקב מתעשר בבית לבן

לאחר לידת יוסף מחליט יעקב כי הגיע העת לשוב אל
בית אביו. לאחר 14 שנות שהות בחרן מודיע הוא ללבן
על כוונתו. אלא שלבן יודע היטב כי הברכה השורה בביתו
אינה אלא בזכות יעקב. הוא מבקשו כי יתעכב אצלו פרק
זמן נוסף ואף מציע לשלם לו על כך.

יעקב נענה להפצרות לבן, ומציע כי באשר חפץ הוא
ליהנות רק מברכת ה', הרי שמעתה יופרשו מצאן לבן
בעבורו כל הבהמות שתיוולדנה בעלות טלאי בצמרן או
עם נקודות חומות לעורן. לבן בז בלבו להצעת יעקב
המשונה ומסכים לתנאו.

התורה מתארת את הפעולות המופלאות שנוקט בהן
יעקב, ובאורח פלא, שלמעלה מדרך הטבע, מתמלא צאן
לבן בכבשים ועיזים שעליהן טלאי או נקודות חומות. לבן
מתפתל שוב ושוב ומשנה את ההסכמים פעם אחר פעם,
אך ללא הועיל. ברכת ה' מלווה את יעקב והוא הופך
עשיר מופלג ובעל נכסים רבים.

קנאה וצרות עין

שש שנים נוספות חולפות. יעקב מבחין במוחש כיצד
גוברת קנאת בני לבן המתלחשים ביניהם אשר כל עושרו
הגיע לו על חשבון אביהם. גם פני לבן אינם כתמול
שלשום. ה' מתגלה ליעקב ומצווהו לעזוב את המקום
ולשוב אל בית אביו לארץ כנען.

מיד קורא הוא לשתי נשותיו, רחל ולאה, וחולק עימהן
את תחושותיו הקשות אל מול רמאויות אביהן וקנאתו.
בתוך דבריו הוא מוסיף ומספר להן אודות התגלות ה'
אליו, המזרזו לחזור לביתו.

לאה בתו הגדולה. גם את זילפה שיפחתו נותן הוא ללאה
לשפחה.

עם בקר, כשמגלה יעקב את התרמית, פונה הוא ללבן
ודורש הסבר. הלה מצטדק באומרו כי אין מנהג המקום
להשיא את הבת הצעירה לפני הבכירה. אמנם, ממשיך
הוא, בעבור עוד שבע שנות עבודה אחרות שתעבוד עמדי
תקבל גם את רחל.

יעקב מתרצה לתנאי החדש ולבן נותן לו גם את בתו
רחל לאשה ואת שיפחתו בלהה לה לשפחה. "ויאהב יעקב
את רחל מלאה".

לנוכח צערה על שאינה אהובה כאחותה רחל, מזכה ה'
את לאה בפרי בטן והיא יולדת לו ארבעה בנים: **ראובן,
שמעון, לוי ויהודה**.

מערכת יחסים מורכבת

רחל העקרה מקנאה באחותה על שזכתה ללדת. היא
קצה בחייה ומפנה צערה ותסכולה כלפי בעלה. יעקב גוער
בה באומרו שאין הדבר בידו כי אם בידי שמים בלבד. רחל
מציעה כי יקח יעקב את שפחתה בלהה לו לאשה, על מנת
שתלד לו ותיבנה גם היא בעקבותיה (כדוגמת שרה
שהרתה לאברהם לאחר שנתנה את שפחתה הגר לו
לאשה). שני בנים יולדת בלהה ליעקב: **דן ונפתלי**.

לאה, שבינתיים פסקה מלדת, הולכת גם היא בדרך
אחותה ומוסרת את שפחתה זילפה ליעקב לאשה. זילפה
יולדת לו שני בנים: **גד ואשר**.

עתה מספרת התורה אודות ראובן, בנם הבכור של יעקב
ולאה, שחוזר מקציר השדה ובאמתחתו דודאים (יסמין)
שהביא לאמו. רחל מתאוה לדודאים ומבקשת מלאה כי
תיתן לה מן הדודאים. לאה מתרעמת: 'לא די שלקחת את
בעלי וגם את דודאי בני תרציי?!...'

רחל מציעה כי תמורתם יהיה יעקב עם לאה הערב
תחתיה.

כי רחל היא שהעלימה את אלילי אביה.

בחיפושיו עובר לבן מאוהל לאוהל ומעלה חרס בידו. גם בחפשו באוהל רחל אין הוא מוצא דבר משום שאין הוא מחפש במקום ישיבתה על מושב כר הגמל תחתיו החביאה את התרפים. רחל מתנצלת בפני אביה על שאין היא קמה לכבודו ממקומה באשר דרך נשים לה ואינה חשה בטוב.

בתום החיפוש המביש, אין יעקב יכול יותר להבליג. הוא מטיח דברים קשים בלבן ומפרט באוזניו את כל מסכת רמאויותיו ונכליו כנגדו, בעוד הוא, יעקב, הביא רק ברכה על ביתו.

סופו של דבר מתיישבים הם לסעודה משותפת וכורתים ביניהם ברית. אחר מקימים הם עדות לבריתם את מצבת גל האבנים הנקראת בלשון לבן 'גל שהדותא' ובלשון יעקב גלעד, אות לזכרון אשר לא יעברו את הגל איש לאזור רעהו, אלא בעניני שלום כמסחר וכדומה.

למחרת נפרד לבן מבנותיו ונכדיו בברכה ושב למקומו. ויעקב הלך לדרכו להמשך מסעו ארצה כנען. בדרכו מתלווים אליו מלאכי אלוקים. למקום מפגשו עם המלאכים הוא קורא בשם 'מחננים'.

רחל ולאה מזדהות ומסכימות עימו באומרן כי גם הן חשות כמוהו ומרגישות כנכריות זרות בבית אביהן.

הבריחה, המירדף והברית.

יעקב לוקח עמו את נשיו, ילדיו וכל רכושו ויוצא בחשאי מחרן בדרכו חזרה ארצה אל אביו יצחק. קודם צאתם, שעה שלבן הלך לגזוז את צאנו, גונבת רחל את התרפים (עבודה זרה) אשר לאביה כדי למנוע ממנו עבודת אלילים. לאחר שלושה ימים מגלה לבן את דבר העלמות יעקב ומשפחתו ויוצא עם בניו לרדוף אחריהם. במהלך המרדף מתרה ה' בלבן בחלום הלילה לבל ידבר עם יעקב מטוב ועד לרע.

ביום השביעי ליציאת יעקב, נשיו וילדיו מחרן מדביק אותם לבן על הר הגלעד. הוא מטיח ביעקב את טענותיו על שבחר לברוח עם בנותיו ונכדיו מבלי להודיעו ומבלי לאפשר לו להיפרד מהם. בתוך כך טוען לבן כי נגנבו ממנו פסלי אליליו, ובודאי יד יעקב במעל.

יעקב מתרץ את יציאתו החשאית בשל חששו שמא יגזול לבן את בנותיו מעימו. ובאשר לפסלים, מכחיש הוא את כל הענין מכל וכל. הוא מציע ללבן לערוך חיפוש בכליו ומקלל את הגנב כי לא יאריך ימים. יעקב אינו יודע

הראש והרגל שוים

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

וילן שם כי בא השמש

כאשר יעקב אבינו יצא מבאר שבע בדרכו לחרן, הגיע להר המוריה ולן שם, כפי שנאמר: "ויפגע במקום, וילן שם כי בא השמש". חז"ל אומרים, כי זה היה הלילה הראשון ששכב לישון, לאחר ארבע עשרה שנים ששהה בבית מדרשם של שם ועבר ועסק בתורה גם בלילות.

לאור זאת נשאלת שאלה גדולה: אם במשך ארבע עשה שנים לא שכב לישון בלילה, דוקא כאן, במקום המקדש,

שכב לישון?! אמנם יעקב עצמו אמר אחר כך: "אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי", אבל עדיין נשאלת השאלה, מדוע זימן לו הקב"ה שיישן דוקא במקום כה קדוש.

ירידה רוחנית?

הדבר יוסבר בהקדמת עניינה של השכיבה. מצב של שכיבה הוא בבחינת ירידה רוחנית גדולה לאדם. מעלתו של אדם באה לידי ביטוי כשהוא עומד. אז רואים בבירור את מעמדם הנכון של איבריו – הראש (השכל) למעלה,

האור האלוקי האין סופי בעצמו, גרם הדבר להתבטלות גמורה של גדרי ה'מעלה' וה'מטה', עד שהראש והרגל נעשו שווים לגמרי.

הכנה לתפקיד

זו היתה המשמעות הפנימית של אותו לילה שעשה יעקב אבינו במקום המקדש. הדבר השתקף גם בחלום שחלם, על הסולם ה"מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה" – סולם שמחבר ומאחד את הארץ והשמים.

באותה שעה ניתן ליעקב הכח לחבר רוחניות וגשמיות, ארץ ושמים. כח זה ניתן לו דוקא בלכתו לחרן להקים את עם ישראל, שכן זה ייעודו של העם היהודי – להשכין את הקדושה האלוקית בתוך העולם הגשמי ולעשות מהגשמיות כלי משכן לאור אין סוף ברוך הוא.

סיומה של עבודה זו יהיה בגאולה האמיתית והשלימה, שאז יתגלה כבוד ה' בעולם הגשמי, כמו שנאמר "וראו כל בשר יחדיו" – הבשר הגשמי יראה – "כי פי ה' דיבר".

(מתוך הספר 'שולחן שבת')

על פי 'ספר השיחות' כרך א')

הלב (הרגש) באמצע, והרגליים (כוחות העשייה) למטה. אולם כשהוא שוכב לישון, נוצר מצב שבו הראש והרגליים שווים והם באותו קו גובה.

החלק העליון של האדם מסמל את רוחניותו, והחלק התחתון מסמל את הצד הגשמי שבאדם. הסדר הנכון הוא, שהרוחניות היא העליונה והחשובה, והגשמיות נגזרת בעקבות הרוחניות. אולם בשעת השכיבה, הרוחניות והגשמיות הן בהשוואה, והרי זו ירידה גדולה.

התבטלות גמורה

עם זאת, מצב השכיבה יכול גם לבטא עליונות גבוהה ביותר. ההבדלים בין הראש ובין הרגל קיימים רק במסגרת העולם המוגבל, שבו הרוחניות גבוהה מהגשמיות, אולם לגבי הקב"ה עצמו, שהוא אין סוף מוחלט, אין שום הבדל בין רוחניות לגשמיות ושתיהן שוות לגביו ממש.

דבר זה התבטא בשכיבתו של יעקב אבינו במקום המקדש. דוקא משום שזה מקום קדוש ביותר, שבו מאיר

חסידות על הפרשה

ויצא

ענין התפלה – בקשת סיוע אלוקי לעמוד בנסיונות ויפגע במקום (כח,יא)

ויפגע: ...ורבותינו פירשו לשון תפילה (רש"י)

מכיון שנסיונות הנקרים לאדם, כאשר הוא נפגש פנים אל פנים עם עניני העולם, קשים מהנסיונות העומדים לפניו בהיותו בד' אמות של תורה. לכן בטרם יציאתו מעולמה של תורה וכניסתו לעניני העולם, עליו לעורר רחמים על עצמו ולהתפלל לה' שיעזרהו ויסייעהו, שיוכל להחזיק מעמד במערכה הכבדה ובנסיונות שנכוננו לו.

(ליקוטי שיחות כרך א' עמ' 61)

לצאת מהרגילות וישא יעקב רגליו (כט,א)

"רגליו" מלשון רגילות. יעקב נשא והגביה את הרגילות שלו, מעניני העולם – לענינים רוחניים. זהו שכתוב (ישעיה נח) "אם תשיב משבת רגליך וגו' והאכלתיך נחלת יעקב אביך" – אם תגביה ותתרומם מעל לרגילותך, תזכה לנחלת יעקב, שגם אצלו נאמר "וישא יעקב רגליו"..

(כתר שם טוב' סימן נז עמ' 16)

באתר ביו-טיוב ובפייסבוק:
מגזין, שיעורים נגונים ובלוגים מצולמים
(באיכות HD), שידורים חיים בימי חמישי.
WWW.TANYAOR.COM

עזרה ראשונה לנפשו

סדר התנאי

שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת

הדלקת נרות

עיר (שעון חורף)

17:15

16:00

י-ם

17:16

16:14

ת"א

17:14

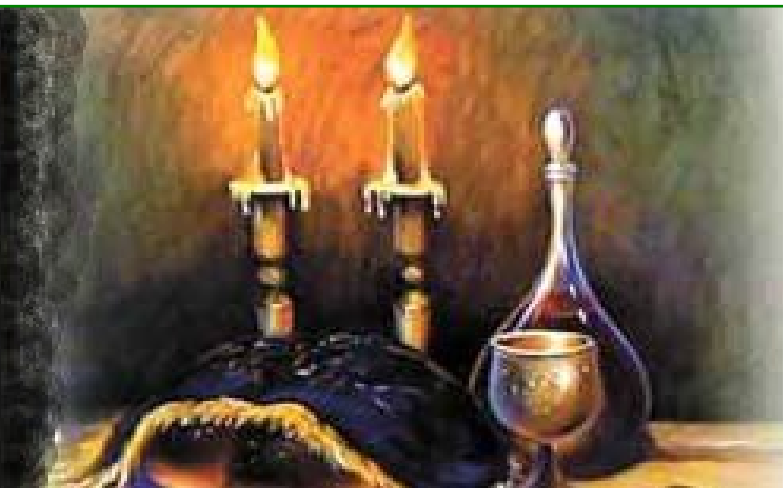
16:03

חיפה

17:18

16:18

ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון